

Назва дисципліни	Соціальна відповідальність бізнесу
Освітня програма	Маркетинг
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Панюк Тетяна Петрівна
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-fdkmttf/kafedra-etub/sklad-ketub/121-personalii/1248-paniuk-tetiana-petrivna
E-mail	tetiana.paniuk@rshu.edu.ua
Консультації	Очні та online консультації згідно з графіком консультацій

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції сталого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Завдання курсу:

– ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними положеннями і практикою взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови сталого розвитку суспільства;

– навчити здобувачів вищої освіти визначати можливості використання зарубіжного досвіду та аналізувати можливості використання елементів зарубіжних моделей соціальної відповідальності в національній економіці;

– сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння значення соціальної відповідальності держави, бізнесу, суспільства та людини;

– проаналізувати роль держави у забезпеченні практики ефективної системи соціальної відповідальності.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг та освітньо-професійної програми «Маркетинг» РДГУ, дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Очікувані результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- P1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності.

- P13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.

- P15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

- P18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи соціальної відповідальності бізнесу

Тема 1. Соціальна відповідальність як теоретичний конструкт сучасного соціального знання.

Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність підприємств як основа інноваційного розвитку сучасної економіки.

Тема 3. Місце соціальної відповідальності в управлінні організацією.

Тема 4. Соціальні, економічні, екологічні аспекти соціальної відповідальності високотехнологічних підприємств.

Тема 5. Моніторинг та оцінювання корпоративної соціальної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу

Тема 6. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.

Тема 7. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності бізнесу.

Тема 8. Зарубіжний досвід становлення соціальної відповідальності бізнесу.

Тема 9. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

Рекомендована література

Основна

1. Шаповал В.М. Соціальна відповідальність бізнесу в структурі управління економікою: монографія. Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2011. 357 с.

2. Смовженко Т.С. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник / О. Гирик, О. Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко, Н. Реверчук, М. Саприкіна, Р. Семів, З. Скринник, К. Телюк; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А. Я. Кузнецової. К. : УБС НБУ, 2009. 314 с.

3. Антохов А. А. Інноваційні стратегії соціальної відповідальності бізнесу. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 18. С. 5–10. 3. Котлер Ф., Лі Н. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. К. : Стандарт, 2005. 302 с.

4. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціальногуманітарний аспект / [авт. кол.]; за наук. ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 287 с

5. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. 9

6. Шаповал В.М., Гетьман О.О., Бендасюк О.О. Формування інституціональної підтримки соціальної відповідальності підприємництва в Україні. Бізнес-навігатор. Спеціальний випуск, присвячений засіданню круглого столу Міжнародної академії економіки та екологічних технологій. 2010. №21. С.148–154.

7. Шаповал В.М. Аналіз концептуальних підходів до проблеми соціальної відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності. Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян : монографія : у 2-х т. / за ред. Г.Г. Півняка ; М-во освіти і науки України ; Нац. гірн. ун-т. Д. : НГУ, 2014. Т.1. 629 с. (С.80–94.).

8. Балусєва О. В., Боднарук О.В. Соціальна відповідальність: навчальний посібник. Маріуполь. ДонДУУ, 2017. 284 с.

9. Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності / [Лазоренко О., Колишко Р. та ін.]. К.: Вид-во «Енергія», 2008. 96 с.

10. Белобородова М. В. Особливості впровадження екологічної відповідальності в стратегію розвитку промислових підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 17(1). С. 20-24. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_17\(1\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_17(1)_6).

11. Бутко М., Мурашко М. Генезис соціальної відповідальності бізнесу та її становлення в Україні. Економіка України. 2009. №7(572). С.74-85.

12. Герет Т. М. Етика бізнесу: Пер. з англ. / Герет Т. М., Клоноскі Р. Дж. К.: Основи, 1997. 214 с.

13. Шаповал В.М. Мотиви та вигоди соціально відповідальної діяльності: досвід розвинутих

країн. Вісник Академії митної служби України. 2008. №2(38). С.24–32.

14. Грицина Л. А. Формування концепції корпоративної соціальної відповідальності підприємств у контексті циклічності розвитку світової економіки. Наука й економіка, 2013. Вип. 4(1). С. 251-254. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2013_1_4_39.

15. Жаліло Я.А. Економічний діалог: партнерство заради прогресу / Жаліло Я.А., Акімова І.М., Ляпін Д.В. К.: МСД, 2007. 123 с.

16. Зінченко А.Г., Саприкіна М.А. Соціальна відповідальність в Україні: погляди різних стейкхолдерів. Регіон. аспект. К.: Фонд «Східна Європа», 2008. 60 с.

17. Шаповал В.М. Стандарти і види соціальної звітності. Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Випуск 251: В 6 т. Т. III. Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. С.552–560.

18. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: монографія. К.: Центр учбової літератури, 2008. 152 с.

19. Благодійні інституції України: сучасний стан та перспективи розвитку (за результатами соціологічного дослідження) / Автори: О.В. Безпалько, Ю.М. Галустьян, А.В. Гулевська-Черниш, Г.М. Лактіонова, Л.Б. Магдюк, Д.В. Непочатова, Л.М. Паливода, Г.О. Притиск; за заг. ред. А.В. Гулевської-Черниш. К. : Книга плюс, 2008. 120 с.

20. Шаповал В.М., Бережна М.В. Удосконалення економічного механізму стимулювання екологічної відповідальності підприємств України. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2011. Вип. 2. С. 234–239.

Додаткова:

Журнали: 1. "Актуальні проблеми економіки"

2. "Економіка АПК"

3. "Економіка. Економічні науки:
Реферативний журнал"

4. "Економіка в школах
України" 5. "Економіка та
держава" 6. "Економіка
України" 7. "Економіст"

Газети: 1. "Аргументи і факти в Україні"

2. "Голос України"

3. "Урядовий кур'єр"

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Освітньо-професійна програма «Маркетинг» підготовки бакалавра спеціальності 075 «Маркетинг»: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2024/osv_prog_bak_075_marketing_2024.pdf
2. Сайт кафедри економіки та управління бізнесом: <http://www.ekibernetika.org.ua>.
3. Сайт-платформа кафедри економіки та управління бізнесом для дистанційного навчання: www.kibernetika.rv.ua.
4. **Бібліотеки:**
  - РДГУ: <http://library.rshu.edu.ua>,
  - Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека: <https://lib.rv.ua>
  - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
  - Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/
5. Законодавство України <http://www.zakon.rada.gov.ua>
6. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua>

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету

https://www.rshu.edu.ua/files/univer/pol_ocinuvana_znan_umin_zvo_rshu_2018_zamin.pdf

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи, модульного контролю, оцінка (бали) за залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти під час вивчення дисципліни

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
Обов'язкові			
Т1	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
Т2	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
Т3	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
Т4	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
Т5	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
МКР		20	
Т6	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
Т7	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
Т8	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
Т9	Поточне тестування	2	5
	Виконання завдань під час практичних занять, самостійної роботи	3	
МКР		15	
ІНДЗ		20	
Разом		100	
Наукова робота (необов'язкові) – враховуються додатково			
Підготовка тез доповідей (без виступу)		10	
Виступ на науковій конференції та публікація тез доповідей		20	
Участь у конкурсах студентських наукових робіт за тематикою навчальної дисципліни		30	
Призове місце у конкурсах студентських наукових робіт за тематикою навчальної дисципліни		10	
Публікація наукової статті за тематикою навчальної дисципліни у фаховому виданні категорії «Б»		40	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрами та деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної та індивідуальної роботи повинен дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни
«Соціальна відповідальність бізнесу»
(протокол № 8 від 27 серпня 2024 року)